

.....

...and the

...and the

100

...and

مناظرات حسنیه / مؤلف [تصحیح و تهیه کننده] هیئت تحریریه بنیاد خیریه الزهراء (ع) :

مترجم ابراهیم استرآبادی.

تهران: بنیاد خیریه الزهراء (س)، انتشارات، ۱۳۹۶.

۲۴۰ ص.

۹۷۸-۶۰۰-۱۷۰-۰۷۱-۲-۲۵۰۰۰ ریال

فیبا

شیعه -- دفاعیه ها _ Shi'ah -- Apologetic works

سترآبادی، ابراهیم بن ولی الله، قرن ۱۰ ق. / بنیاد خیریه الزهراء (س). دفتر امور فرهنگی

BP۲۱۲/۵/م۷۷۵ ۱۳۹۶

۲۹۷/۴۱۷

۴۸۱۴۵۵۵

مناظرات حسنیه

بازنویسی و تصحیح: هیئت تحریریه بنیاد خیریه الزهراء (ع)

ناشر: انتشارات بنیاد خیریه الزهراء (ع)

چاپ اول: تابستان ۱۶

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۰-۰۷۱-۲-۲۵۰۰۰

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

نشانی: تهران- کارگر جنوبی- چهارراه لشکر

خیابان شهید معیری- کوچه ارجمند- پلاک ۴

تلفن: ۵۵۳۸۰۵۳۴

دورنگار: ۵۵۳۸۴۷۹۰

چاپ و تکثیر این کتاب با حفظ محتوا، رعایت کیفیت و ملاحظه ی موارد ذیل برای دلسوختگان و علاقه مندان به

گسترش معارف دینی با کسب مجوز کتبی از دفتر امور فرهنگی بنیاد خیریه الزهراء (ع) بلامانع است.

(۱) در هر نوبت چاپ تعداد ۱۰ نسخه به نشانی انتشارات بنیاد خیریه الزهراء (ع) ارسال شود.

(۲) هرگونه تغییر در محتوا و کیفیت ظاهری با اجازه دفتر امور فرهنگی می باشد.

(۳) مطالب فوق در هر نوبت چاپ درج شود.

(۴) قیمت متناسب با پشت جلد لحاظ گردد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹.....	مقدمه
۹.....	سابقه‌ی کتاب
۹.....	اصالت کتاب
۱۵.....	حُسنیه کیست؟
۱۶.....	رد دل سواجه با حُسنیه
۱۶.....	پیشینه حُسنیه
۱۷.....	ملاقات حواجه با رزیر هارون
۱۸.....	حُسنیه در مجلس هارون
۲۰.....	هارون علمای بغداد را احضار می‌کند
۲۱.....	احضار علمای بصره

امام علی علیه السلام اولین مؤمن در حق خدا تبارک و تعالی

۲۷.....	امام علی علیه السلام اولین مؤمن به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم
۲۸.....	استدلال بر اعتبار ایمان امام علی علیه السلام در نوبه جوانی
۳۱.....	انفعال علمای حاضر در جلسه
۳۷.....	جنگ زرگری علی علیه السلام و عباس
۴۰.....	طرح یک سؤال اساسی از سوی حُسنیه

بحث قضا و قدر

۴۵.....	بحث قضا و قدر
۵۵.....	دلایل عقلی حُسنیه
۵۶.....	نتیجه این اعتقاد باطل
۵۹.....	دلایل نقلی در اثبات مختار بودن انسان

استدلال به آیات قرآن..... ۶۰

لزوم معصومیت رهبران دینی

سکوت حسنیه..... ۷۱

دلایل عصمت انبیاء علیهم السلام..... ۷۱

مرک اولای حضرت آدم علیه السلام..... ۷۴

مقصود از عصیان آدم در قرآن..... ۷۷

ذات امت حضرت نوح علیه السلام..... ۷۹

نقطه ضعف اساسی ابابهم بن خالد..... ۸۰

فلسفه پیدایش عتیده، جبر و عدم عصمت انبیاء..... ۸۳

آیه غار فضیلت محسوب می شود؟

بحث پیرامون آیه ی غار..... ۸۹

و اما فضائل ابوبکر در این آیه..... ۹۰

بررسی فضائل غار..... ۹۱

تخلّف از فرمان خدا و رسول..... ۹۲

فضیلت علی علیه السلام را بنگرید..... ۱۰۰

چگونگی اعتقاد به قرآن کریم

کلام خدا حادث است؟.....

پیرامون خلافت

امر خطیر خلافت و وصایت..... ۱۱۵

معتقدات اهل بیت علیهم السلام و پیروانشان..... ۱۲۴

حسنیه در پاسخ شافعی..... ۱۳۱

موقعیت والای امام علی علیه السلام..... ۱۳۴

آیا پیامبران، وصی خود را تعیین می کردند؟..... ۱۳۵

- جریان غدیر خم..... ۱۴۱
- علی علیه السلام در آیهی مباحله..... ۱۴۴
- جریان وصیت پیامبر خدا صلی الله علیه و آله..... ۱۴۵
- آیا اجماع در مقابل نص معتبر است؟..... ۱۴۷
- توطئه‌ی سقیفه و اختلاف در امر خلافت..... ۱۴۹
- شرکت سهامی در خلافت و تجزیه خلافت!..... ۱۵۰
- اتمام تحت علی علیه السلام..... ۱۵۴
- استناب ابوبکر را از منبر به زیر آورند..... ۱۵۷
- علی علیه السلام نامه‌ی سخنی را فدای اسلام می‌کند..... ۱۵۸
- اعتراف ابوبکر..... ۱۵۹
- دفاع خالد بن سعید..... ۱۶۰
- دفاع سلمان..... ۱۶۰
- بیعتی که عمر با ضرب شمشیر گرفت..... ۱۶۲
- نتیجه‌ی بحث..... ۱۶۲
- خلیفة الله یا خلیفة الناس؟..... ۱۶۴
- این دو دسته کدام یک بر حقند؟..... ۱۶۴
- حسنیه از کجا آموخته بود؟..... ۱۶۴

مسئله‌ی رؤیت خداوند

- بحث رؤیت خداوند..... ۱۷۳
- استدلال به صریح قرآن..... ۱۷۶
- یک استدلال عقلی..... ۱۷۷
- ابراهیم اشکال می‌کند..... ۱۷۸
- اشکال ابراهیم به آیه‌ی دیگر..... ۱۷۹

بحث مُتعه

- ۱۸۵..... بحث متعه يا ازدواج موقت
- ۱۸۸..... روایاتی درباره متعه
- ۱۹۳..... هارون مُتعه را آزاد می‌کند!

بحث پیرامون فدک

- ۱۹۷..... بحث تصرف فدک
- ۲۰۰..... چنانچه اسد دلاں علیه غاصبین فدک
- ۲۰۳..... قضاوت حیح در مورد نزاع؟
- ۲۰۴..... دفاع پسر مموی هارون از حسنيه
- ۲۰۳..... مناظره‌ی علی علیه السلام و ابوبکر
- ۲۰۷..... ارث‌گذاری پیامبر را بستن
- ۲۰۹..... میراث انبیاء چه بود؟

خشم فاطمه علیها السلام

- ۲۱۷..... عزم جزم حسنيه
- ۲۱۷..... خشم فاطمه علیها السلام
- ۲۱۸..... چرا فاطمه علیها السلام را شبانه دفن کردند؟
- ۲۱۹..... یورش علماء به سوی حسنيه

حسنيه و اندرز و هشدارش

- ۲۲۵..... حسنيه اندرز می‌دهد.

فضیلت گریه بر حسین علیهما السلام

- ۲۳۱..... گریه بر حسین علیهما السلام
- ۲۳۵..... تخلف ابوبکر از فرمان رسول خدا ﷺ
- ۲۳۸..... نتایج اولیّه مناظرات حسنيه

مقدمه

پیشگفتار:

در سال ۹۸۰ هجری قمری مترجم این کتاب (شیخ ابراهیم استرآبادی) پس از اتمام مراسم و اعمال حج و زیارت مدینه منوره وارد دمشق می‌شود و بر آنجا با دوستان و شیعیان ملاقاتی دارد؛ و نسخه‌ی عربی این کتاب را از یک نفر از سادات شیعی آن سامان گرفته تا به آخر کتاب می‌نماید؛ و سپس از صاحب کتاب اجازه می‌خواهد که آن را از ابتدا تا انتها استنساخ نماید. این کار عملی می‌شود و او کتاب را به ایران می‌آورد.

سپس برای استفاده برادران ایمانی و ایرانی خود این رساله را به طرز ساده و درخور فهم همگان به قلم فایز آن عصر ترجمه می‌کند.

اصالت کتاب:

درباره مناظرات حُسنیه اختلاف نظر وجود دارد که آیا این مناظرات با این تفصیل میان کنیزی به نام حُسنیه با علمای بزرگ اهل سنت واقع شده، یا اینکه یکی از مفسرین معروف، این مباحثات را در قالب مناظره و به سبک رمانتیک درآورده است تا برای خوانندگان جالب باشد؟

صاحب «ریاحین الشریعه» از کتاب «روضات الجنّات» نقل می‌کند که در ترجمه ابراهیم بن یسار بصری که معروف به «شیخ ابواسحاق نظام» است چنین آمده است:

«شیخ ابواسحاق نظام» با هارون الرّشید معاصر بوده و هارون او را از بصره به بغداد می‌طلبید برای مناظره با جاریه‌ای که نامش «حُسنیه» و تربیت شده‌ی امام صادق علیه السلام بوده است.

در نقل شده که هارون الرّشید، «محمّد بن ادریس شافعی» و «ابو سبقتیسی» و وزیر خود «یحیی بن خالد برمکی» را در مجلس مناظره حاضر بود، و چون مجلس منعقد گردید، «شیخ ابواسحاق نظام» هشتاد مسئله از حُسنیه سؤال کرد و همه را جواب شافی و کافی شنید.

سپس «حُسنیه» چند مسئله را «شیخ ابواسحاق نظام» سؤال کرد. پاسخ روشنی دریافت نکرد و حال آنکه خود او با تسلّط کافی پاسخگوی تمام سؤالات «شافعی» و «ابو سبقتیسی» و سایرین بود.

و نیز به نقل «ریاحین الشریعه» صاحب (ریاض العلماء) در ترجمه حُسنیه تصدیق دارد که چنین جاریه‌ای بوده و به مناظره او اشاره نموده است.

ولی در کتاب «اعیان الشیعه» آمده است که این مناظره به اسم «حُسنیه» از اختراعات یکی از مفسّرین معروف است، و رساله‌ی «حُسنیه» عربی بوده، و شیخ ابراهیم استرآبادی ملقّب به (گرگین) آن را ترجمه کرده است.

آنچه مسلم است اینکه مباحث این کتاب مستدل و منطقی است، و در آن پیرامون مسائل اختلافی میان شیعه و سنی بحث شده است و حقایق مذهب تشیع با استناد به روایات مورد اتفاق فریقین به اثبات رسیده است.

شایان ذکر است در نسخه حلیه المتقین و بعضی دیگر از نسخه‌های موجود به نام مؤلف این کتاب اشاره‌ای نشده است. گفتنی است این کتاب دارای نسخه‌های مختلفی است و چاپ‌های متعددی دارد، ما نسخه‌ای را که مرحوم مجلسی در آخر کتاب حلیه المتقین ضمیمه کرده بازنویسی نموده اغلاط آن را با مراجعه به نسخه‌های دیگر اصلاح نموده‌ایم.^۱

دفتر امور فرهنگی بنیاد خیریه الزهراء (ع) مفتخر است این کتاب را در سال ۱۳۹۵ هجری قمری در هیئت تحریری خود مورد بازنگری قرار داده با ادبیاتی روان و کیفیتی مطلوبتر و مستنداتی بیشتر به محضر مبارک عزیرانی که خردشان این گونه مباحث بویژه نوع مناظره‌ای آن هستند تقدیم نماید. امید آن که مقبول افتد و معارف آن در تقویت مبانی اعتقادی مؤمنان و رضایت خاطر حق طلبان و حقیقت جویان را تأمین نماید. ان شاء الله.

هیئت تحریریه

بنیاد خیریه الزهراء (ع)

۱- این مقدمه از مرحوم حجة الاسلام والمسلمین علی کاظمی است که به اختصار نقل شد.